

Várótermet kérnek az ondódi állomásra

Az ondódi gazdarsadalom kérelemmel fordult a MÁV. üzletigazgatósághoz, hogy az ondódi megállóhelyen a vonat indulására várakozó utazó közönség s különösen az iskolás gyermekek részére szerény kis váró helyiséget létesítsenek. Józsa Károly és Lajter Ferenc ondódi lakosok kezdeményezték ezt, mert a tejszállító közönség s különösen az iskolás gyermekek télviz idején nem találnak sehol menedéket, midőn a vonatra várnak.

A jogos kérelmet bizonyára az üzletigazgatóság is méltányolni fogja.

Halaszthatatlan a dunavölgyi államok gazdasági együttműködése

A Duna völgyében a szomszédos államok között katasztrofálisan uralomra jutott az úgynevezett autarchiás gazdasági politika, ami annyit jelent, hogy úgy mi, mint a szomszédaink, saját termelvényeinkkel igyekeztünk önellátásunkat biztosítani. Ez a kínai falgazdasági politika teljesen összezsugorította a termelést és különösen rendkívül hátrányosan hatott külkereskedelmi forgalmunkra, így a terménykivitelre is. Ma már kétségtelen, hogy ez az állapot sem részünkről, sem szomszédaink részéről fenn nem tartható, mert hiszen nemcsak területe szűk a dunavölgyi államoknak, hanem a gazdasági élete is túlon-túl egyoldalú.

Feltétlenül szükséges tehát a gazdasági együttműködés, a politikai elmentéktől függetlenül is. A politikai ellentétek nem zárják ki a szoros gazdasági együttműködést, amint azt a fasiszta Olaszország és kommunista Oroszország, vagy közelebről a „győztes Jugoszlávia” és a „legyőzött Bulgária”, nemkülönben az állandóan farkasszemet néző Olaszország és Jugoszlávia példái bizonyítják. Nagy nemzeti események feladása nélkül feltétlenül megvalósítandó tehát és pedig megelőző, a szomszédainkkal való gazdasági együttműködés.

Iff a fűlszöréxport

Végre ilyen exportunk is van. Reismann László bőrkereskedő találta ki, aki az egyik német újságban olvasta, hogy egy ismert német kefégyáros cég marha fűlszöréket keresett megvételre. A legdrágább, legfinomabb keféket ugyanis marha és borjú fűlszöréből készítik. Reismann László nekilátott ennek az üzletnek s ma már igen sok embert foglalkoztat s komoly exportot bonyolít le Csehország, Németország, ausztriai és svájci üzletfeleivel. Ma már annyira komoly üzletté vált a fűlszöréxport, hogy bizonyára rövidesen a kartell is megalakítják belőle, mert ez így szokott lenni.

Remington lógép RT képviselése:
Markovits Sándor
okl. mérnök
lógépek, irodai gépek, vétel, eladás, csere. Kellékek
Debrecen, Piac u. 58. Telefon 24-02

„BAGOLYVÁR”
vendéglőben (Híd u. 4.)
uradalmi fajborok
Figyel mes kiszolgálás
Társaságoknak külön szobák

Feldheim Imre
„POSZTÓHÁZA”
DEBRECEN,
Svetits palota

Katholikust választott az egységspárt Bösörményben református presbiternek

Megemlékezett a „Tiszántúl” a hajdubösörményi református egyházi választásról, amikor a debreceni kormánypárti lap büszkén híresztelte, hogy Bösörményben az egységspárt, mint párt folyt bele a presbiter és főgondnokválasztásokba és győzött.

Tényleg, mint hajdubösörményi tudósítónk jelenti, tulságosan is győzött. Annyira, hogy vitéz Török Sándor réti lakost *katholikus ember létére az egységspárt egyházközségi képviselőnek jelölte és meg is választotta.*

Igy van az, mikor a politikai mozgóság beleavatkozik a felekezetek ügyeibe. Lehette ugyan azt mondani, hogy Hajdubösörményben, mint a példa is mutatja a hitfelekezetek között példás egyetértés uralkodik. Azonban mégis *különösnek kell tartani, hogy az egységspárt a református hívek körében nem talált elég számú megfelelő jelöltet és a katolikus hívek közül kellett egyet kölcsön kérni.*

Remélhető, hogy az egyházi többség ezt a bösörményi választást, mint pártválasztást, minnél előbb meg fogja semmisíteni.

A hét hírei

A téli nagy hideg sok helyen szedte áldozatait. Kisvársányban magának két halottja van. Az egyik Szőke András fuvaros. Miskolcon volt fuvarban s a vásárosnaményi országúton megfagyott és kórházba szállítása után 8 órai haláltusa után kiszenvedett. — Kiss Sándor nagyvársányi lakos Vásárosnaményből hazafelé az úton fagyott meg, szekerét hajtva. A lovak nekivadulva nekiszaladtak a töltésnek s a szekér felborult. Mire a szernesetlen emberre rátaláltak, meghalt. 6 tagú családja gyászolja.

Nagyvársány községben a bíró-választás során a kiküldött szolgabíróknak éles összetűzése volt a lakosság többségével. A lakosság a régi bírót, Herczeg Andrást kívánta újból bírónak, azonban a fősolgabíró nem jelölte, mert Herczeg András nem vállalta bizonyos kiadásoknak a költségvetésbe való felvételét. A választáson csak 14 ember szavazott le s választotta meg a fősolgabíró jelöltjét a község főbirójává.

Nem is igen tudjuk Debrecenben, hogy a Hortobágyon minő kincs van. A Mátán van egy fűrás, amelyik glaubersós hévforrás. Sokan azt mondják, hogy ez az ásványtartalmú glaubersós víz a tőlünk elvett Szobránc fürdő vizével egyenlő értékű, hatásában megközelíti a karlsbadi vizet. Kivánatos volna, hogy ezt a vizet szakértők tanulmányozzák és vizsgálják meg.

Gömbös Gyula miniszterelnöknek kiadják az életrajzát, amelyet dr. Révai József írt meg s Pfeifer Ferdinánd nemzeti könyvkereskedő adja ki. Bőrkötésben 30 pengőbe kerül. A mű Gömbös miniszterelnököt, mint az új Magyarország megmentőjét állítja be.

Szakács Andor képviselő remek kiállítású és kitünő tartalmú lapja szenzációt keltett mindennél. A „Hét Nap” újság a magyar újságpiacon.

Kunhegyesen a községi előjárásági választáson is győzött a Bodnár Károly vezetése alatt álló független és kigazdapárt azon állások betöltésénél, amelyeknél a szavazást lehetővé tették.

Eckhardt Tibor három óra hosszú tárgyalta a hercegprimással s ugyancsak az elmúlt héten nagy előadást tartott a Lipótvárosi Kaszinóban.

Dr. Brunner Lajos a debreceni közígazgatási bizottságban szóvá tette a koraszülési és veteési statisztika kapcsán az elnéptelenedési jelenségeket, amelyek különösen a Dunántúl magyarságát erőlténi.

Valószínű, hogy ezt a kérdést a törvényhatóság elé is hozza.

Székelyhidasi Sebestyén Lajos építész új gondolatot vetett fel a gazdasági válság megoldására, amely szerint meg kell szüntetni a pénz privilegizált helyzetét s a pénz értékének állandó, de nem számottevő csökkentésével biztosítani kell, hogy a pénz a gazdasági életben körforgását ismét kezdje meg. A gondolathoz Kállay Tibor és Fenyő Miksa is már hozzászóltak, s a tervezet könyvalakban is megjelent.

Dinich Ödön képviselő a hét folyamán Debrecenben volt, ahol Hegyemegi Kiss Pál képviselővel az aktuális politikai kérdésekről tárgyalt.

Bösörmény Zoltánnal, a horogkeresztes vezérrel sok baj van. Összevesztett régebben Meskóval az ingek felett, most összevesztett debreceni híveivel, akik függetlenítették tőle magukat. Pedig egy csomó himnuszt is írtak róla.

Az algyői merénylet ügyében nagyjelentőségű interpelláció lesz a parlamentben.

Villányban a kormánypárt csak úgy győzhetett, hogy Albrecht főherceg uradalma az utolsó pillanatban melléjük állott.

Egy magyar ebtenyésző eszkimókutyák ellenében szalonját importál Norvégiába. Elmondhatják tehát a norvégok, hogy „kutyából is lesz szalonna”.

Jósoltak és jósolnak az 1934. évről. A jóslásokkal ne törődjünk, csak dolgozzunk, termeljünk. A magyar gazda, iparos, kereskedő csak a munkájából remélhet létfenntartást. A nemzeti vagyon hozadékból a polgárok — munka nélkül — meg nem élhetnek.

A magyar mérnöki kar világhírű. Mégis gyáraink oly külföldi szabadalmakat vásárolnak, amelyeket mérnökeink meg tudnak szerkeszteni. Feltétlenül szükséges, hogy mint az árúk behozatalára, úgy az ilyen eszmei-import korlátozására is, kormányintézkedés jöjjön.

A Független Polgári Párt hétfőn este elnöki értekezletet tartott, amelyen a folyó ügyeket tárgyalták meg. Az elnökség ki-mondotta, hogy ezentúl minden hétfőn este 7 órakor értekezletre gyűl össze.

Debrecen város polgármestere, dr. Vársány István most ünnepelte 25 éves szolgálati jubileumát Debrecen tisztviselőjeként.

VIGSZINHÁZ
Január 11-15i
Katharine Hepburn
első filmje
A SZERETŐ
Előadások 1/2, 1/2, 1/2, 1/2 órákor.

A polgármestert ebből az alkalomból számosan keresték fel jókívánságokkal.

Ugyancsak sokan üdvözölték Debrecen közéletének egyik illusztris tagját, dr. Fajér Ferencet hetvenedik születésnapja alkalmából.

A debreceni ipartestület tudvevőleg Gömbös Gyula miniszterelnök előtt küldöttéleg akarja feltárni az iparosság panaszeit. A küldöttéleg fogadása tekintetében a miniszterelnök még mindig nem adott választ, bár azt Debrecen egyik országgyűlési képviselője már megsürgette.

„ANGOL” BAN
FRISS CSAPOLÁS
PARACELSI SÖR

Átalakítási adókedvezmény

Az átalakításokkal kapcsolatban engedélyezhető adókedvezményekről a 16320—1933. M. E. sz. rendelet szól. E rendelet végrehajtási utasítását 178.000—1933/VII. a. P. M. sz. rendelet tartalmazza. A rendelet kimerítően felsorolja azon átalakításokat, amelyek után az adókedvezmény engedélyezhető és az eljárás szabályokat is magában foglalja az adókedvezmény elérése tekintetében. Rendelkezési csak azokra az átalakításokra alkalmazhatók, amelyek 1933 december 23. után kezdődtek meg.

A kedvezmény mértéke családi házaknál a munkálatok befejezésének évére megállapított házadóalap 30%-a, a bérházaknál a házadóalap 15%-a, egyes bérleményeknél a bérlemény belső köbtartalma szerint köbméterenként 2.50 pengő adómentes épületnél köbméterenként 5 pengő. Adóköteles épület átalakítása esetén a szabályszerűen igazolt költségek 60%-át, 4 éven át 15%-os részletekben az átalakított épület után kivetett házadóából, rendkívüli pótlékból és községi potadóából lehet levonni. (Bk. 291.)

Tizenhat éves vak köllő Debrecenben

A debreceni Hármaskerti Kispolgárok Olvasókörében érdekes szerzőt avattak fel a napokban: a kör vigalmi gárdája előadta ifj Csibi Antalnak egy színjátékát. A nagy-sikerű színmű szerzője 16 éves ifjú, aki gyermekkorában veszítette el szemvilágát, nagy akaraterővel azonban olyan műveltségi színvonalra tudott emelkedni, hogy tehetségének szép jövőt jósolnak. A Hármaskerti Kispolgárok Olvasókörében Pataki Rózsika, Lakatos Matus, Karika Irén, Fehér Rózsika, Kolozsi Bózsike, Kovács Iucika, Vékony Magduska, Pataki Gyula, Kardos Babi, Csiba Lajos, Demjén János, Csibi Ferenc, Kovács Ali, Gyarmati János, Kardos János, Bangó László, Sárközi Terike és Csibi Sándor vitték sikerre a vak szerző tehetségre valló játékát.

HAL
különlegességelink
különböző pácokban,
mártásokban izletesek
és olcsók
Kontsek Géza krt.

Egercsehi, ózdi
és borsodi szenek, elsőrendű száraz
tűzifa
legolesőbb beszerzési forrása
Bartha István utóda
Székely és Csáki
tűzifa, szén és építkezési anyag kereskedése
Debrecen, Ispolaly u. 3/a b. Telefon 27-85

Előrehaladott szezon miatt
tulzsufolt raktárból
férfi- és női szöveteket
legolesőbban **KUPFER**, Kis-
templom bazár szerezheti be.

Halló...

Ezerkilencszázharmincegyet írunk, a huszadik század harmincegy éves. Szépasszonyok veszedelmes kora a harmincas esztendő. Balzaci kor, ahol a hisztériás elmentmondások, szeszélyes kicsattanások, vonagló zokogások, üvöltő rosszaságok teremnek.

A tudomány és művészet halkszavú hőseit elnyomja a sportrekordok és sex-appeal királynők harsonája.

A nyomorúság és betegség sóhajain örögi táncot jár sivitó jazz-muzsikára az emberi rosszaság.

Elszorul a szívünk, ha keresztülfutjuk az újságok szenzációs riportjainak vastagbetűs sorait. A harmincas esztendő képviselői: a frakkos szélhámos Stavinsky és a reprezentáló dáma; a külvárosi férjgyilkos asszony, aki élvezte darabolta fel az urát.

*

Divathölgy 1934. sötétrozsdavörös, erős hullámokba ondulált frizurát visel. Élénken festett, napsütött árnyalatú esti sminket, (nappal uccára csupán egy kevés könnyű puderral hinti be arcát), feltűnően élénk, sötétvörösre lakkozott körmöket, nyakig csukott, egészen hosszújjú toalettet, amely nek hátrébe deréig annyira kivágott, mintha a hátlap teljesen hiányozna.

*

A szépségkirálynő választástól búcsút mondott a legnagyobb európai színházi magazin (végeredményben büszkék lehetünk, hogy ezt Budapesten szerkesztik) szerkesztője.

Friss, úde izgalom, fiatalos szm, szegény szép lányok álma, könnyű ugródeszkája az érvényesülés, a férjhezmenés, az élet felé, eltűnt komisz életünkben.

Egy illatos úde ötlettel kevesebb. A prűdéria, a lornyonos irigység, a kékharsányás áskálódás elérte, amit akart: a párisziasan kedves ötlet kivégeztetett.

*

Kövérek álma és irigysége a Budapesti vendégszereplő külföldi táncosnő, aki az egyik interjúvaló újságíróknak elmondta egy napi menüjét. Ebből kifutott, hogy a táncfenomén szinpadon kívül egyebet sem tesz, mint zsíros magyarázattal hízalja magát.

Megnyugtattuk irigykedő hölgyeinket: nem valószínű. Sovány táncosnők lélektanához tartozik, hogy elhitessék magukról a kétségbeesett kívánságot a házhoz és közben egynapi táplálékuk három narancs és egy csésze cukornélküli tea.

*

A legedesebb volt ezen a héten az a szimpaticus fiatal donjuan, aki így köszöntötte egy félév óta elhanyagolt asszonyismerősét egy ótórati teán:

— Angyal, nagyon haragszom magára, egy félév óta nem néz rám búvós szemmel...

Önagsága nagyot nyelt és úgy tett, mintha a fiúnak lett volna igaza.

Mit tehetett volna szegény egyebet? ..

Panaszkodnak a debreceni gazdák a legelőbér behajtása miatt

A debreceni gazdák megkapták a maguk újévi ajándékát: a város az új esztendő első napjaiban felhívta őket, hogy január 10-ig fizessék be a legelőbért. Ez a felszólítás érthető keserűséget keltett gazdakörökben, hiszen éppen most, a tél közepén van a gazdának legkevesebb pénze, már pedig a legelőbér Debrecen gazdatársadalmának csaknem teljességét érinti. Panaszkodnak, hogy tavaly, amikor pedig jobbakk voltak a viszonyok, méltányosabb volt velük szemben az eljárás, mert a legelőbért fizethették a kihajtáskor, sőt ezen túlmenően megkapták azt a kedvezményt is, hogy — a járlatlevél biztosítékként lekötése mellett — augusztusig várt a város a legelőbér kifizetésére. Az idén is legalább ennyi méltányosságot óhajtanának s ez érthető is, hiszen tavaly óta a helyzet minden vonalon csak rosszabbodott.

A főváros és a vidék pénzügyi intézetei egymás ellen fordultak

A fővárosi intézetek megalázó elbánásban részesítik a vidékieket A vidéki intézetek külön érdekképviseletet készítenek alakítani

A hitelszervezet egyetlen képviselője Magyarországon a TEBE, amelyben mindjártban érvényesültek a budapesti nagybancok érdekei. A vidéki pénzügyi intézetek erősen érezték a budapesti bankok túlsúlyát és ezért oly irányú mozgalom kezelt, amely a vidéki pénzügyi intézeteket külön szervezetbe kívánja egyesíteni, vagy legalább is a TEBE keretén belül, a vidéki pénzügyi intézetek érdekeit akarja megővni. A legnagyobb titokban folytak és folynak ezek a mozgalmak. Most azonban sikerült a „Tiszántúl”-nak a vidéki pénzügyi intézetek idevonatkozó két körlevelet megkapnia, amelyet szóról-szóra közlünk.

Az első így hangzik:

„Bizonyára hallott, illetve valamelyik szaklapból olvasott már valamit arról, hogy a vidéki független pénzügyi intézetek szervezkednek azon célból, hogy érdekeiket a mai élet-halál harcban minél jobban megvédhessék. A szervezkedés azért vált szükségessé, mert érdekszervezetünk, a TEBE keretén belül bizonyos — már erendősöben sejtett, az utóbbi időben bebizonyosodott — érdekkellentét keletkezett a fővárosi és vidéki intézetek között, mert

a fővárosi intézetek nem sok megértéssel kezelték az utóbbi időben a vidéki intézeteket, sőt azokat a 14000/1933. M. E. rendelet megjelenése óta valóságos megalázó elbánásban részesítették.

Szóval a sorsközösségből részt venni nem kívánunk, méltányosság hiába várunk tőlük. A TEBE pedig oly ügyekben, ahol ellentét van, a vidék érdekében semmit sem tett. Részben ebből a megemérettései indult ki a Kelemen-féle korábbi szervezkedés, mely nem sikerült, mert a nagyobb intézetek nem voltak vele. Azok a nagyobb vidéki intézetek vezetői — ideértve a Pesti Hazai Első Takarékpénztár affiliációinak vezetőit is — látva a TEBE tehetetlenségét „baráti szövetséget” kötöttek és elhatározták, hogy egy mindannyiért és mindannyi egyért elve alapján egymást támogatva és egymást soha el nem hagyva a legerélyesebben küzdenek a TEBE-ben a vidéki intézetek összességének érdekeiért a fővárosi intézetekkel szemben is és ha kell, a TEBE-t otthagynak, a független vidéki TEBE megalapításával is számolnak. A kezdeményezők az ország minden részéről való vidéki nagy intézetek és vezetők:

Arad Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Rt, vezérigazgató vitéz Csongor Árpád, Bajai Takarékpénztár Rt, vezérigazgató Bessenyi Miklós, Békéscsaba, Békéscsaba, vezérigazgató Bohnert József, Békéscsaba, vezérigazgató Gyula, vezérigazgató Tarr Antal, Debreceni Első Takarékpénztár, vezérigazgató Versényi Tibor, Esztergomi Takarékpénztár, vezérigazgató Etter Ödön, Hódmezővásárhelyi Takarékpénztár, vezérigazgató Vajda Béla, Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület, vezérigazgató Gerber Ferenc, Miskolci Takarékpénztár, vezérigazgató Zoltán Ferenc, Pécsi Takarékpénztár, vezérigazgató Visnya Ernő, Szeged Csongrádi Takarékpénztár, vezérigazgató Kozma Ferenc, Szekszárdi Takarékpénztár, vezérigazgató Szabó János, Székesfehérvári és Fejérmegyei Takarékpénztár, vezérigazgató Csikós Andor, Szombathelyi Takarékpénztár, vezérigazgató Katona József.

Igen sok volna mind leírni, hogy ez a „baráti szövetség” eddig mit tett, hol jár, milyen barátokat sikerült már eddig is a vidéki intézetek részére megnyernie. Ezt

csak szóval tudnám elmondani. Csupán csak annyit óhajtok megemlíteni, hogy a „baráti szövetség” egy emlékiratot készített, melyet illetékes helyekre eljuttatott. Ezt az emlékiratot is személyes összejövetel alkalmával tudnám ismertetni.

A „baráti szövetség” nem azért alakult, hogy csak ezt a 14 intézetet védje, hanem azért, hogy a vidéki intézetek összességének érdekképviselete legyen

és velük együtt küzdje ki az életet és fennmaradást valamennyi számára. Ezért elhatároztuk, hogy most már sor kerülhet a többi vidéki független pénzügyi intézetek bevonására is. Eddig ugyanis nagy diszkréció mellett, a legnagyobb óvatossággal kellett

kezdeményező lépéseinket megtenni, nehogy szervezkedésünk a Kelemen-félenek a sorsára jusson. Az országot rayoniroztuk, nekem jutott az a szerencse, hogy t. Intézetével és Kartárs urral az összeköttetést felvegyem, miért is azon kérelemmel fordulok Kartárs úrhoz, szíveskedjék velem igen bizalmasan közölni, hogy egyetért-e megindított mozgalmunkkal, szervezkedésünkkel és hajlandó volna-e a fent jelzett „baráti szövetségbe” belépni. Amennyiben igen, úgy szíveskedjék az idezárt nyilatkozatnak t. Intézete részéről való aláírásával a további szervezkedésre és képviselőre vonatkozó megbízást részemre megadni és a folyó hóán a személyes megbeszélésen résztvenni. Tisztelettel (aláírás).”

A vidék külön érdekképviselete

A másik levél a következő:

„Alulírott pénzügyi intézet helyesléssel és nagy köszönettel veszi tudomásul, hogy Ön és barátai, akik a legnagyobb vidéki pénzügyi intézetek vezérigazgatói, a vidéki pénzügyi intézetek és elsősorban a független vidéki pénzügyi intézetek, ideértve a Pesti Hazai Első Takarékpénztár érdekköréhez tartozó intézeteket is, érdekeinek védelmezés céljából szilárd „baráti szövetséget” létesítettek és

már erőteljes akciókat indítottak a magyar kormánytól, a Magyar Nemzeti Banktól, a Pénzügyi Központtól, a TEBE-nél, valamint más illetékes elsőrendű helyeknél, hogy bajainkat, sérelmeinket és kívánságainkat összefoglaló emlékiratot adják át küldöttségileg az illetékes politikai és pénzügyi tényezőknél.

Ezennel felhatalmazzuk Önt és barátait arra, hogy a vidéki pénzügyi intézetek, elsősorban a független vidéki pénzügyi intézetek jövője érdekében megindított akcióban nevünkben tovább is résztvegyen. A további lépések során nevünkben is eljárjanak és nyilatkozzanak. Már most kijelentjük, hogy minden ténylegesületük, nyilatkozatukat helyesnek fogadjuk el és az Ön, valamint barátainak további mozgalmát minden téren teljes szolidaritással és hűséggel támogatjuk és az Önök elhatározásait komolyan végrehajtjuk. Kijelentjük, hogy az Önök által létesített baráti szövetségnek tagjai kívánunk lenni és Önökkel együtt kívánunk működni.

A debreceni állatkereskedők kalandjai az autótaxikkal a berettyóújfalui országúton

A berettyóújfalui heti és országos vásárokat nagy tömegekben keresik fel a debreceni kereskedők, főleg pedig a marhakereskedők, akik a Tiszántúl állatkereskedelmét irányítják. Éveken keresztül zavartalanul utaztak a debreceni kereskedők Berettyóújfaluba, míg nem az elmúlt ősz óta a közbeeső községek csendőrei furcsa szokást léptettek életbe.

A kereskedők autót hétről-hétre feltartóztatták, a bennülőket és a gépjárművezetőket igazoltatták és hozzájuk különös kérdéseket intéztek.

Igy megkérdezték, hogy kié az autó, ki fogadta, egyenként, vagy együttesen fizetik-e a viteldíjat, mennyit fizetnek és még néhány olyan kérdést adtak fel, amelyek a hatóságot közelebbről aligha érdeklik.

A kereskedők tiltakoztak a molesztálás ellen, a csendőrök azonban kijelentették, hogy ők csak parancsra cselekednek, ami természetes is. Egy ilyen igazoltatás alkalmával meg is kérdezték az egyik csendőrt, hogy miért történik ez az egész cirkusz és a beszélgetésből az sült ki, hogy valami autóbussz vállalat keze van a dologban. A választ kénytelenek voltak tudomásul venni, a továbbisméltató feltartóztatás és igazoltatás ellen nem tehetek semmit.

Az agyomolesztált kereskedők legutóbb idézést kaptak a debreceni rendőrségre,

ahol hétfőn jelentek meg vitéz Zsáky József rendőrtanácsos előtt. A kereskedőket kihallgatták és ugyanazokra a kérdésekre kellett válaszolniuk, mint az igazoltatások alkalmával a csendőrök előtt. A rendőrség sem tudtak azonban felvilágosítást adni, hogy milyen ügyben folyik az eljárás és miért

<p>URÁNIA Telefon 32-51. Január 11-től, csütörtöktől Lauri Volpi a világ legnagyobb tenoristájával Nápolyiszerenád Első előadás mérvékölt helyárrakkal!</p>	<p>APOLLO Telefon 27-62. Január 12-től, péntektől Hétköznap féláru szelvényes előadások! Csak felnőtteknek! Egy orvos vallomása Egy lány kálváriája a bűn fertőjéig</p>
<p>Előadások: hétköznap 5, 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, 9. • Vasárnap d. e. 11 órakor FÉLÁRU ELŐADÁS</p>	

bűn autótaxi utazni. Ezt csak az tudja, aki a csendőröknek az utasítást adta.

A kereskedők úgy tudják, hogy az autóbusszállalat, amely szerződésből kifolyóan az utakat gondozza, nem jó szemmel nézi, hogy egyes kereskedőcsoportok nem autóbusszon, hanem az olcsóbb, kényelmesebb és praktikusabb taxin járnak a berettyóújfalui vásárra. A taxi ugyanis megállás nélkül rövidebb idő alatt teszi meg az utat, mindig rendelkezésükre áll és akkor indul vissza, amikor az utasok akarják. A menetrendhez kötött autóbussz természetesen ezt nem teheti meg. Ugyancsak fontos a kereskedőknek, hogy hazulról ennyivalót is visznek magukkal és ezt a kocsi-ban hagyhatják. Furcsa az ilyen molesztálás már csak azért is, mert

a taxisok magas adót fizetnek és jogukban áll fuvarozni sorompókon túl is, tehát feltartóztatásuk, amennyiben közrendészeti kihágást nem követnek el, törvénytelen.

Lánc, lánc, szekérlánc...

Különböző vidékeken igen eltérők voltak a láncok. Akár sarogyláncról, akár szekérláncról, vagy bármiféle láncról beszéltek is gazdakörökben, nemcsak vidékenként tapasztaltak árkülönbözetet, hanem egyes városokban különböző üzletekben is. Szóval nagy zűrzavar volt a láncpácon. Mit csináltak? „Az árak egységesítése” ürügye alatt megalakították a lánckartell. A kartellnek az első dolga volt az árak felemelése. Köztudomású, hogy láncra elsősorban az ország agrártlakosságának van szüksége. A gazdaközönség tehát ahelyett, hogy ezt a szükségleti cikket mai szomorú helyzetében olcsóbban szerezhetné be, ismét drágítást kapott a kartelltől. Az agrároló ezzel is tárgalt. Remélni kell, hogy az árvizsgáló bizottság rövidesen vizsgálat tárgyává teszi a lánckartell ténykedését.

A megelégedett emberek teaestélye a Bikában

A debreceni kormányparti lapok hasábjában hozzák a hírt, hogy minő fényes teaestélyt rendezett az egységspárt a Bikában, hány asztal volt, kik foglaltak azoknál helyet.

Volt asztala a városi tisztviselőknek, a vasutasoknak, a postaigazgatóknak, a gazdasági akadémiai tanároknak, a MANSZ-nak, az árvaszékeknek, a pénzügyigazgatóságnak, a mezőgazdasági kamarának, s azután dr. Kupás Sándornak és Jakab Zsigmondnak.

Ott voltak a város összes hivatali notabilitásai. Mindenki ott volt, aki megvan elégedve.

A Függetlenségi Kör közleményei

Utasítás és hírdetmény a függetlenségi kör zárószámadás és költségvetés összeállítására

Szabó Henrik pénztárnok az elkészített szárszámadást és költségvetést átnézte Forgón István és Fráter Sándor dr. elnökökkel s az alapszabályok 16. §-a értelmében bemutatja Ceizing Lajosnak a számvizsgáló bizottság elnökének legkésőbb január hó 15-ig.

Ceizing Lajos elnök összehívja a számvizsgáló bizottságot és átvizsgálják a könyveket és számadásokat, aminek megtörténtéről legkésőbb január hó 20-ig értesítést adnak Szabó Ferenc dr. ügyvezető elnöknek, aki számadások és a jelentés tárgyalása céljából a régi választmányt az utolsó ülésre nyomban összehívja — s a választmány elhatározásait a január 25-iki közgyűlés elé terjeszti.

Debrecen, 1934. január 8.

Hegymegi Kiss Pál elnök.

Uj telefonszámunk: 1933.

Érdekes vizsgálat folyik a debreceni városházán

A Független Polgári Párt vezetői ülésén megbeszélés tárgyát képezték azok a panaszok, melyeket Kukuk György városi főbíró adott be s amelyek szerint a város egyik alkalmazottját megvádolja, hogy bizonyos vásárlásokkal kapcsolatban províziót kapott és hogy az autóját a város járműveivel és alkalmazottaival készítette

el. Ez ügyben tudunkkal a városi műszaki osztálynál vizsgálat is folyik és hír szerint a Független Polgári Párt egyik tagja interpellációt is nyújt be. Kíváncsok volna, hogy ezeknek a vádak valódiságának illetőleg a város vezetősége tájékoztató kom-münikét adjon ki.

FORGÁCS hölgy- és urifodrász

Arany János u. 2. Hungária palota.

Művészi hajvágás, víz-, vas- és tartós villany-ondulalás. Parókakészítés és kölcsönzés. Bodnár undulál.

Papp Imre ügye a debreceni presbitérium előtt

A debreceni református egyház presbitériuma dr. Baltazar Dezső és Márk Endre elnökletével tartott ülésen tárgyalta a Papp Imre lelkész ügyét. Dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző olvasta fel az egyházkerületi bíróság megdöbbentő ítéletét Papp Imre lelkészre vonatkozóan megsemmisítése tárgyában.

Hegymegi Kiss Pál dr., aki betegesen ment fel a tanácskozásra, szólt fel ezután s rámutatott arra, hogy ez az ítélet mély sebet ütött a debreceni egyház életében.

Az egyház törvényei kötelezők azokra is, akik e törvényeket alkalmazták.

Egy előkészítő értekezleten igen helyesen vetette fel Harsányi Imre presbiter a kérdést: Mi hibája Papp Imrének, hogy az életnek ezt a kálváriáját kell járnia? Mi a bűne a debreceni református egyháznak, hogy kétszer nyilvánított véleménye és akarata nem érvényesülhet? Az egyházi törvények szerint koncesszát kapott a megválasztott lelkész, hogy hivatalát foglalja el. Nincs olyan törvény, amely ezt visszavonhatná. Nem volt meg a választás ellen beadott panasznak a törvény által követelt tíz ajánlója sem. Más bíróságok előtt is indultak perek s Papp Imre mindenütt igazságot kapott,

egyedül az egyházkerület bírósága értett egyet a panaszossal, aki rágalmatokat szórt az egyház bíróságaira is.

Fél, hogy ebben az ügyben még egy másik justizmordot is készítenek elő: ezt a lelkészt talán a kenyértől is meg akarják fosztani.

Papp Imre úgy van beállítva az egyháznál, hogy ellenzéki politikai nézetet vall s úgy látja, valóban emiatt kell most szenvednie. A presbitérium tagjai igen jól tudják, hogy ez a vád nem igaz. Papp Imre sohasem vitt aktív szerepet a debreceni politikában. Igaz viszont, hogy a kisémberek lelkes barátja, védelmezője, gyámoltója. Mélységes így a fájdalom, amely a kisémberek egész tömegének szívébe el-tölti.

Határozottan érdekeltégi motívumokat is lát az ítélet meghozásánál közreműködni. Itt lenne az idő: megszabadítani az egyházi bíróságot a befolyásolás leg-halványabb eshetőségétől is. Az egyházkerületet az új törvény értelmében mielőbb újja kell alakítani, hogy az egyházközségeknek legyen módjukban nyilatkozni, helyeslik-e a kerület mai összetételét.

Alkalmat kell adni nekik: nyilatkozni az új közélet új, kikeretű meg új ügyek vite-lével. A centralizációt meg kell szüntetni az egyház szervezetében. Nem szabad annak megtörténnie, hogy amíg az egyik oldalon magas ügyészi honoráriumok, drága lapvételek szerepelnek, addig a másikon földönfutóvá tesznek egy lelkészt. Nem szabad annak megtörténnie, hogy az egyik helyi politikai párt elnöksége, többségben lévén egy bíróságban, ily súlyosan ítélkez-zék egy kálvinista pap felett.

Miután Hegymegi Kiss Pál javaslatot nem tehetett, tudomásul vették a Papp Imre-ügyében hozott ítéletet.

Hegymegi Kiss Pál és társai beadvány-ban kérték a Papp Imre megválasztásának megsemmisítésével megüritült lelkészi állás betöltésének egy évre való elhalasztását. Az előkészítő bizottság javaslata megállá-pította, hogy a Papp Imre választása ellen beadott panaszt annak idején elutasította, de megállapította azt is, hogy

a választás kiírása és lefolytatása ellen a presbitériumnak nincs mód-jában tiltakozni vagy tenni.

Hegymegi Kiss Pál erre felszólt és kifejtette, hogy miután az ítélet ellen a presbitérium valóban nem tehet semmit, magasabb fórum a püspök elé juttatják panaszukat.

Maklár Károlyt hívták meg a debreceni egyház lelkészévé.

A Debreceni Ady Társaság

1934. január hó 12 én, pénteken este 8 órakor rendezi

Móricz Zsigmond szerzői estjét

Műsormegváltás 50 fillér

az Arany Bika üvegtermében

Magyar Ruháipar

Debrecen

legnagyobb férfi és fiu ruhaáruháza

Bika Szálló épületben

Stavisky—Kreuger II.

A világlapok oldalakat írnak egy Stavisky nevű egyén szélhámoságáról, aki több százmillió frankkal károsította meg a francia kistőkét. Mindenki rendkívül csodálkozik azon, hogy a francia rendőrség csak holtan tudta kézrekeríteni Staviskyt. Az döbbenetes csodálkozást kelt, hogy teljesen ismeretlen Stavisky hatalmon lévőket be tudott fogni. Igen komplikált, kusza, szenzációt hajhászó tudósítá-sok jelennek meg a szélhámoság mibenlétéről, anélkül, hogy leegyszerűsítenek az ügyet. Pedig, ha a számok nagyságát el-hagyjuk és kizárólag a tényeket vizsgál-juk, akkor rájövünk arra, hogy alapjában véve nem is olyan nagy szellemi erőt és tudományos felkészültséget kívántak Sta-visky úr ügyletei.

Egyszerűen arra építette fel szá-mítását, hogy a békeszerződések, valamint a békeszerződésekkel kapcsolatos pénzügyi megállapodások feltételei teljesülni fognak.

Ezek pedig a következők:

A győztes államok a leggyőzöttekre jó-vátelteli kötelezettségeket róttak. A győz-tes államok és elsősorban a középeurópai kisállamok, az általuk úgynevezett „hódi-tott” területen lévő nagybirtokokat kisa-játították és felosztották. A volt földesurak földjeikért kárpótlást kértek és különösen erőteljesebben kérték azok a volt földes-urak, akik a lecsatolt területeket elhagy-ván, anyaországukba optáltak, így például az erdélyiek.

Az optált földesurak pert indítottak az-tán a hágai nemzetközi bíróságnál földjeik ellenértékéért, vagyis a kártalanításukért. Ezek az úgynevezett optánspercek. Az op-tánsok egy része látván azt, hogy pereik beláthatatlan hosszú ideig tarthatnak, s ta-lán már régen a temetőben lesznek, ami-korra perük véget ér, kártalanítási igényü-ket eladóvá tették.

Ilyen optáns kártalanítási igénye-ket vásároltattott össze Stavisky úr.

Kihasznlván természetesen az op-tánsok szorult helyzetét s nem-zetközi bíróság előtt folyó perük-ben általuk igényelt összegnek csak pár százalékát fizette.

Most derült ki, hogy ezeket az összegeket is francia bankoktól szedték össze, óriási üzlet reményében. Az üzlet azonban meg-hiusult. Nemzetközi események Stavisky úr és cinkostársai számításait felborították.

Ugyanis az optánsigényeket időközben összekapcsolták a jóvátelteli teljesítésekkel. Amint tudjuk, a magyar optáns és jóváté-teli ügyekben is A és B kasszákat létesítettek. Az utóállamok a magyar állammal rész-ben így számolták el az igényeket. De to-vább küszölte a dolgokat, a világválság, amelynek következtében a „legyőzött” ál-lamok a jóvátelteli és egyéb nemzetközi tel-jesítéseket is megtagadták. Sőt újabban a győztes államok, Franciaország és Anglia is, amerikai tartozásukat csekély összeggel csak jelképileg teljesítik, de ténylegesen az esedékes részleteket nem fizetik az azal az indoklással, hogy amíg az ő jóvátelteli kö-veteléseik nem teljesítettek, addig hábo-rus tartozásukat ők sem kötelesek fizetni.

Most tehát az optánsigények tel-jesen befagyottnak látszanak. Azok a francia pénzintézetek, amelyek ily igények vásárlására pénzt ad-tak, megintogtak és az ötletadó Sta-visky úr, szélhámos lett a francia közvélemény és a világ közvélemé-nye előtt is, akit azonban a francia rendőrség golyóval a fejében tu-dott elcsipni.

(Emlékezzünk Kreugerre, akit évtize-deken keresztül, mint finanszenit ünnepe-lték a világ urai, még Morgan hitelme-gvónása után, a hírek szerint föbelőtte magát és „világsaló” cím jutott osztályrészül. Most Morgant, a világ bankárját Roosevelt szorongatja...!)

A nagy üzlet tehát szertefoszlott, a nagy zseni szélhámos lett! Így kell le-gyszerűsíteni a dolgokat, s akkor látjuk, hogy csak számokban van itt a nagyság. Fantasztikus az 500 millió frank, de az alapanyag igen egyszerűek és nem is olyan zseniálisak.

Hatvan utca 1—3 sz. és 42. számú bérházban 2, 3 és 4 szobás lakások azonnalra is kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17.

Hatvan utca 1—3. sz. bérházban üzlethelyiségek azonnalra is kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17.

Színház

Több, mint szerelem

Bus Fekete László tipikus képviselője annak a mesterembregenerációnak, amely a háború után Molnár-epigonként jelentkezett, de megközelítőleg sem azokkal a mindenképpen elismerendő kvalitásokkal, mint a színpadnak ez a nagy zsonglőre. A problémamentesség, technikai ügyeskedésekkel dekorálni igyekezett üresség, konfliktus nélküli felületesség, brutális érzélgősség, alantas komikum lege artis keveréke volt minden busfeketeiáda, tisztán és egyedül csak a gyanútlan közönség elbódításának céljával, válogatás nélküli eszközökkel dolgozva a pénzsikerért.

A Csokonai-színházban most bemutatott „Több, mint szerelem” egy halvány vonalnyi felülemelkedik ugyan ezen a nivótanságon, de ez semmi mást nem jelent, mint azt, hogy Bus Fekete mind biztosabb lesz a mesterségbeli fogásokban. Nem, Bus Fekete semmiesetre sem lehet meggyanúsítani azzal, hogy művész volna. Hol van itt a dráma igazi karakterisztikája, a magasrendű emberlátás, a világnézet diadalmasan átfogó ereje, az etika fájdalmas tisztaságú ragyogása? Még annak ellenére is, hogy Bus Fekete most óvatosan mexikiszerűen a szerelmi háromszög oldalait gyenge problémaoddal bemázol, hiszen a lényeg mégis csak a némi játékoska. A filozófiai felépítmény: sexualpathologia, — rendkívül jellemző, hogy a rezonőr egy uccai lány, — bizonyos áltudatosság, hamis pátoz, — ami érték, az csak a rutin, az éles és markáns csoportosítás, egy-egy olcsón hatásos szellemeskedés és a jelenetek jól előkészített fordulatai.

Nem, ez még nem dráma, Bus Fekete még mindig csak szórakoztató irodalom, a rosszabb fajtából.

A Csokonai-színház a rendelkezésre álló erőket helyesen használja ki, a rendezés érezhető igyekezettel törekszik a hangulat megteremtésére, bár tempótörések és hamis valórok nem egyszer fölérlemlenek és a végzési kar mégsem dedó, ha mindjárt iskola is. Halassy Marika szép és megindító egyszerűséggel formálja meg az orvosnót, a kongó szavakkal persze ő sem mindenütt bir; Jatkó Cia közvetlen, friss, természetes, annyira, hogy kár szubrettificánkolásban elkoptatni; Apor Klári karakterfigurája erős; Bende László egyéniség-adta hidegségével jól beáll a kitöltendő keretbe; Bihari Nándor halk professzora sikerült; Thuróczy Gyulának epizódalokai is súlya van; Bányay Ferenc jó szemre való figurája mulatságosan eleven és egy-egy helyes alakkkal szolgálja az együttett Komos Ferenc és Fákerty Mária.

Megint internáltak Németországban két katolikus papot

A német politikai rendőrség letartóztatta és kühbergi „védőőrizetbe” vette, majd internálótáborba szállította Dengel-mayer mezingeni és Sturm warnheimi római katolikus lelkészeket. Az egyiknek az a bűne, hogy aznap este, amikor „az egész világ a cancellár beszédét hallgatta” haszthatatlan napirenddel egybehívta a vezetése alatt álló katolikus legényegyletet.

Meteor Mozgó, Bocskay-tér

Csütörtökön közkívánatra:

Mellékutca

Előadások 5, 7, 9 órakor

Pénteken, szombaton

Bárki vagy szeretlek

Liane Haid, Petrovich világfilmje — Megelőzi:

VESUV Előadások: pénteken 7, 9, szombaton 5, 7, 9-kor

Vasárnap

„NAGANA”

dzsungeldráma Tala Birell főszereplésével

Megelőzi: **KATJUSA**

orosz világfilm Lupe Ve'ez, John Boles főszereplésével
Előadások 3, 5, 7, 9 órakor

ÚJÉV TIZEDIK NAPJÁN

Ne feledkezzünk meg róla, hogy már tizedik napja tart az Új Esztendő és még semmi nyoma, hogy jobbnak készül, mint az ő volt. Ha a vége jó, minden jó, szokták mondani, de ez nem úgy indul, hogy a vége jó lehessen. Szilveszter északán az olcsó pezsgő, vagy a kocsisbor mellett bevalottan és be nem vallottan, a szívek mélyén, halvány reményeségek olajmécse csihlámlott: hátha mégis! Hátha mégis ez lesz az esztendő, amelyen a kínok miazmái rontásukat vesztik, amelyben lekushadnak a gondok veszett kutyái, fejére lépünk a gyűlölet kígyójának és az Elet, a drága és becsületes, a pótolhatatlan és egyedülálló, visszanyeri szépséges, nyugalmas, bánatlan telivirágzását.

És még mindig nem mozdul semmi. A naptári tél ridegsége zuzmaráz a szíveken és elméken: kereset fogyik, adó szigorodik, határok keményednek, kardok élesednek és vezérek nem okosodnak. Tudósok kiszámítják, mikor fog szétrobbanni a Hold, mikor hül ki a Nap, mikor érünk el a Siriusba, de nincsen ember, aki Rossz Világunk végezetét, Jó Világunk újkezdését papírra leírja, Holdnak, Napnak, Siriusnak törvényeit tudjuk, tudjuk a Föld pörgéses törvényét, de a mi magunk életének nagy-célú törvényét vak szemünk-lelkünkkel fel nem ismerhetjük.

Már csak 355 nap van hátra 1934-ből. Holnap megint eggyel kevesebb és észre sem vesszük, mikor egy havas éjszakán máz ezt az évet is verjük el magunktól, mint igéretgő, csalfa, megromlott szeretőt. Há-

borus, forradalmas, kenyérszűrés 20 esztendő 7,200 bitanggá vált napja után mi eshetik sovány 355 nap alatt? Mennyi siron kellene virágot ültetni, mennyi bűnre kellene koszorút borítani, mennyi szenvedésre balszámot szerezni! Keserű szájakra mosolyt ráfaragni, lebukott fejeket újból fel-emelni, haladó hiteket újjá varázsolni. Indítani, építeni, láncot leverni, kapcsolatokat kapcsolni, békíteni, barátkozni, kezét fogni, megbocsátani.

Keresnek szemek a füsttelleges láthatáron. Egy fényt, ami nem felcsapó lángok fénye, egy villanást, ami nem ágyútorok. Füleink figyelnek egy hangra, ami nem jajszó, egy kiáltásra, ami testvéreket kutat.

A rombolás 7.200 napja után csak az isteni teremtés hat napja volna tán elég. Emberek, nyomorultnak hónapok milyen sorja lesz majd elegendő a föld üszkös istállójából újra levegős otthont teremteni az Ur képemása számára.

A Föld parancsolói nem szilvesztereznek, nekik nem mulik és nem újul év, csak folyik egymásba változhatatlanul a pusztulás felé. Vágjátok már sarokba a Halál fekete naptárát, amelyen megszenesedtek az ünnepek és az új kalendáriumban szenteltek meg minden nap békével és örömmel, mert minden nap huszonnégy órájában, minden óra hatvan percében és minden perccel minden szívdobbanásában az Ember békére és a föld szentséges örömeire teremtett.

(— ista —)

Sportjegyzetek

A téli sportok elhanyagolását ostromozó cikkünk élénk visszhangot váltott ki az érdekeltek köréből. Mindenki mentegetőzik és az anyagi válságot teszik felelőssé az elmaradt versenyekért. Részben igazuk is van. Nehéz ma pénzt előteremteni sportcélokra, de még sincs igazuk, mert az amatőr sportot egy kis akarattal pénz nélkül is lehet vezetni. Szomorú szívvel látuk, hogy az ifjúsági birkozó bajnokságon Debrecen nem képviselte azt a sportágot, amely még nem is olyan régen a legtöbb dicsőséget szerezte. Debrecen helyét Nyiregyháza foglalta el és a kisebb szomszéd város még bajnokságot is szerzett. A korcsolyázók a DEAC versenyén vasárnap mutatkoztak be. Nem rekorddöntés volt a cél, hanem egyelőre csak kísérletezés, a versenyre szoktatással és a résztvevők jelentős száma azt mutatta, hogy a DEAC el is érte célját. Még nem lehet nagy eredményekről beszélni, fő azonban a sport, amely méretek nélkül is tiszteltreméltó.

Az ujoncversenyre készülnek az úszók

A fedett uszodával kapcsolatosan örömmel állapítjuk meg, hogy legutóbb irt sorainkra megnyugtató felvilágosításokat kaptunk. Az úszók Bitskey dr. kiváló irányítása mellett egész télen át kemény munkát végeztek és a letöréstől való félelem miatt kellett a tréningeket három hétre megszüntetni, amely idő alatt korcsolyázással töltött szabad idejüket és konzerválják kondíciójukat. Versenyt egyelőre nem rendeznek, mert esetleg ártana a tréningrendszernek, amely a márciusban Budapesten rendezendő ujoncversenyre van beállítva. A beavatottak szerint ezen a versenyen a

szenczió erejével fog hatni a debreceni gárda bemutatkozása. Az úszók már is kifűnő átlagidőre képesek és különösen a hölgytagok — tagjai mind 15 éven aluli kislányok — fogja meglepni még a szakértőket is. Debrecenben különben két uszószerkesztővel vetélkedik egymással: a DTE és DEAC. A versenyzők számát tekintve a DTE vezet 60:30 arányban. Az uszók kapcsolatosan két titkot árulhatunk el. Az egyik: Kéler Tibor dr., a MÚSZ ügyvezetője a napokban Debrecenbe érkezik és az érdekeltek bevonásával a keleti kerület átszervezésének módjait fogja megvitatni. A másik: komoly szó van a nagyerdei strand hideg medencéjének kiszélesítéséről, mert mai méreteiben vízpolómérkőzésekre alkalmatlan. Ha a kibővítés megtörténik, Debrecen pompás sporteseményhez jut: a stadion megnyitása alkalmából itt rendeznek meg a magyar—cseh, esetleg más hasonló válogatott uszó és vízpolómérkőzést.

Mi lesz Frankfurtban?

Megjósoltuk a téli futballturák kóros és káros következményeit. A Ferencváros játékosai kimerülten, betegesen és fásultan érkeztek haza és ilyen legénységből kell válogatott csapatot kiállítani a németek ellen. A hiba onnan keleződik, hogy január közepére, amikor már minden csapat agyonturázta magát, nem szabad válogatott mérkőzést lekötni. Elvégre is a nemzet sportját reprezentáló küzdelem nem babra megy, a cimerez trükkücskölésre vigyázni kell. De Nadas mester sem ért sokat a válogatás tudományához. Annyi igazság, hamis teoria után nem is lehet ren-

des csapatra számítani. A kapitány ugyanis nagyon szeretheti a birkozósportot, mert nem a technikai és taktikai készség, hanem a súly és kemény játék számít nála. Azért kapunk ki évek óta az olaszoktól, mert gyorsasággal és erélyességgel, nem pedig technikával akarjuk legyőzni őket. Frankfurtban állítólag Polgár lesz a center és Vincze az összekötő. Nadas nem tudja, hogy Vincze Teleki nélkül nem találja fel magát, a Bocskay összekötő különben sem gólképes és inkább a W formációnál használható. A frankfurti keret kritikája: zagyva, hiányzik belőle a stílus és egyöntetűség. Ha Polgár lesz a center, a csatársor úgy törlik apróra, mint a kőre ejtett porcelláncsésze. Timeo Frankfurtos...

Terménytőzsde

A budapesti készáruárjegyzései a következők voltak: Búza tiszai 77 kg 7.35—7.55, 78 kg 7.45—7.65, 79 kg 7.55—7.75, 80 kg 7.65—7.85, tiszai 77 kg 7.35—7.45, 78 kg 7.45—7.55, 79 kg 7.55—7.65, 80 kg 7.60—7.80, jász. fejérm., dtüli, pestv. és bácskai 77 kg 7.20—7.30, 78 kg 7.30—7.40, 79 kg 7.40—7.50, 80 kg 7.50—7.60. — Rozs: pestv. és egyéb 3.85—3.95, takarmányárpa I. 7.10—7.30, II. 7.00—7.10, sörárpa I. 10.50—11.50 II. 9.00—9.50, III. 7.75—8.50, zab I. 8.45—8.60 II. 8.35—8.45, újtengeri 5.95—6.05, ótengeri 7.75—7.85, korpa 6.20—6.30, 7-es liszt 9.00—10.50, 8-as liszt 8.30—8.50, repce 25.00—26.00, köles, vörös 8.50—9.00, vegyes 8.30—8.50, lucerna 115—125, lóhere, ar. 145—155, tavaszi búkköny 8—9, lenmag k. 24—25, lenmag n. 27.50—28.50, tökmag I. 26.50—27.50, II. 23.25—24.00, napraforgó fehér 22—23, vegyes 12.00—12.50, kék mák 36.50—38.00 borsó: Vikt. 9.25—10.75, expr. 14.00—15.50, bab: szokvány 10.25—11.00, tarka 8.75—9.25 gömbölyű fűz 15.00—16.50, hosszú 14—15, burgonya: Krüger étk. 3.20—3.50, Ella étk. 4.10—4.30, nyári róza 6.40—6.60, őszi róza 4.60—5.00, lencse, kisszemű 19—22, közép 24—28, nagy 30—36, szárított répaszlet 5.50—6.50.

Ferencvárosi sertésvásár

Felhajtás 453, eladás 162, eladatlan 291 drb. Angol hússertés 15 drb. volt. Az irányzat és az árak változatlanok maradtak.

A Saját Otthon Építő Takarékszövetkezet

Debrecenben is fiókostott, sőt ezt tette a Tiszántúl több helyiségében is. Most, hogy a Központ kénszervezését kért, igen sok kis ember siratja a Tiszántúlon is befizetett, megtakarított pénzeszkőjét. A pesti takarékgégyűjtők, illetve akik befizeték megtakarított pénzüket, már szerveztek, hogy a csábító nevetek viselő igazgatóság tagok felelősségét felderítsék és legalább is azokat a felvett jutalékokat, „osztalékokat visszafizetessék, amelyeket úgynevezett közgyűléseken megszavaztatnak ugyan, de amely „közgyűlései határozatok” a budapesti Törvényszék megsemmisítette.

Megalakul a gazdák értékesítő szövetkezet

A „Tiszántúl” december 28-iki számában Horváth András okl. gazda, földbirtokos tollából: „A gabonaértékesítés új útjai” címmel cikk jelent meg. Az ebben foglaltak már a megvalósulás stádiumába értek, mert az értékesítő szövetkezet megalakítását Debrecen tekintélyes gazdái, — pártkülönbség nélkül — kimondták. A gazdák érzik ugyanis, hogy nem elég türelmesen várakozni a világhelyzet megjavulására, hanem összefogással, egyesült erővel önmagunknak kell segíteni magunkon és könnyíteni helyzetükön. A „Tiszántúl”-nak igen nagy öröme szolgál, hogy elsőnek adott teret az önszervezés elvén felépülő értékesítő szövetkezeti mozgalomnak.

A Tiszántúl

szerkesztősége minden nap déli 12 és 1 óra között hivatalos órát tart. Szerdán a szerkesztőség egész nap — este is — a közönség rendelkezésére áll.

A Tiszántúl megjelenik minden csütörtökön, előfizetési ára negyedévre 1 pengő 20 fillér, vidékre 1 pengő 50 fillér.

Világzabadosalom! GUMASIT hideg uton vulkanizál!

Mindenki otthon javíthatja sajátkezüleg minden szaktudás nélkül autót, motorkerékpárt, sárcipőt, hócipőt, gumicsöveket, orvosi kezyük és gumi ülpárnákat.

A Tiszántúli Ipari Vásáron aranyoklevéllel kiténtetve.

Főlerakat: **PATAKY JÓZSEF** autót, motor, műszerész és gépjavitóműhely, autófelszerelési cikkek nagyraktára, Debrecen, Erzsébet u. 32. Tel. 32.52.

„DANKÓ” Temetkezési Vállalat

Temetést, exhumálást legolcsóbban eszközöl

Üzlet:

Kossuth utca 3.

Cégtulajdonosok:

Eklé örökösök és

Pusztai József

A dohánybevéltés módszere aggasztó tünet az irányított gazdálkodás megvalósítására

Mind többször és többször hangzik fel az „irányított gazdálkodás”, a „tervezdálkodás” megvalósítása a kormányprogramban. Hír szerint

már ki is szemelték az irányított termelés leendő vezérét, a kormány egyik bizalmi embere, vitéz Mecsér András személyében,

aki karácsonyi és újévi nyilatkozatában rámutatott arra, hogy ő az irányított termelést oly elvi alapokon kívánja megoldani, amint azt már a cukorrépa-termelésben, a mezőgazdasági szeszgyártásban és dohánytermelésben is tapasztalhattuk. Készül az úgynevezett keretörvény, de hogy ez mit fog tartalmazni, még nem tudhatjuk. Ha azonban a dohánytermeléssel és különösen a dohány átvételével kapcsolatos elveket valósítják meg, úgy a gazdátársadalom a legutóbbi évek tapasztalatai alapján aggodalommal tekinthet a jövője elé. Az elmélet igen szép, de gyakorlatban például ma sem sikerül a gazdáknak elérni azt, hogy betartsák a pénzügyminisztérium 136770—XI. a. 1933. sz. hirdetményében foglalt szabályzatát, mert, ha betartanák, akkor bizonyára

lehetetlen elképzelni azt, hogy több ezer hold terület dohánytermelése ne produkált volna I. a. minőségű dohányt.

Különösen a debreceni beváltó hivatal vezet a leminősítés tekintetében és úgy látszik, ezt méltányolta most a dohányjövődéki központ igazgatósága, amikor a debreceni főfelügyelőséget bízta meg több beváltási körzet ellenőrzésével.

A debrecenvidéki dohánytermelők már évről évre panaszkodtak, hogy a dohánytermés minősítése évről-évre esik és ezért évről-évre rosszabbul veszik át a dohánnyt, mint azt a termés indokolná, de a debreceni gazdák a panaszoknál tovább nem mentek. Nyiregyháza azonban nagyon izgatottak a kedélyek az alacsony beváltási árak miatt, mert a gazdákat még ezekhez nem szoktatták hozzá. Most majd Nyiregyháza is felburjánzik a sok panasz.

A gazdakamara, a gazda érdekképviseletek és a földmivelésügyi miniszter figyelmét fel kell hívni ezekre a bajokra, hogy

alapos vizsgálat, kellő utasítás és az az érdekképviseletek ellenőrzése mellett a beváltások a gyakorlatban is úgy történjenek meg, ahogy azt a jogszabályok megalkotásakor elgondolták.

Most különösen rendkívül nagyjelentőségű az eszmei elgondolás miképpen megvalósítsa, mert az irányított gazdálkodás, a tervezdálkodás keretörvényének megalkotásával igen sok gazda aggályával és ellenérzéssel találkozhatnak a hivatalos tényezők, ha a gazdák azt tapasztalják, hogy a dohánytermelésben már megvalósított irányított termelés a gyakorlati életben a most kifejtett eredménnyel jár.

A lakásüresedést figyelembe veszik a házadó kivetésénél

A házadóról szóló 1927. évi 200 P. M. sz. hivatalos összeállítást, amely szerint a házbérvallást egyszer egy évben lehetett eszközölni, módosítja a Budapesti Közlöny 291. számában megjelent 16330—1933. M. E. sz. rendelet, amely szerint a bérbeadás útján hasznosított épület, vagy épületrész jóvedelmének emelkedése, vagy csökkenése, valamint a tényleges birtokos változás is, minden év május 20-ig, az adóhivatalnál (előjárásnagál) bejelentendő.

A bejelentett változás alapján a házadó az év második felére helyesbítendő. Lakásüresedés esetén az üres helyiség újabb bérbeadása után a házadót az új bérlő által fizetett bérjövődélem alapján kell kivetni.

A rendelet újból szabályozza azokat az eseteket is, amikor a házadó évközben törölhető, életbelépett 1934. január 1-én.

A polgárok adójából fizetett inségmunkát egyes pártiszervezők pártiszervezési célokra használják fel

A debreceni inségakcióval kapcsolatban az ellenzék részéről súlyos kifogásokat tesznek egyes egységspárti pártiszervezők ellen. Ezek a pártiszervezők különösen a külsőségeken gyűjtik a tagokat és 1940-es évre is kiállított tagsági könyvecskéket juttatnak a beiratkozottak kezébe, — akiknek 20 fillért kell tagdíj címén fizetniük. Ez nem volna baj, mert hiszen minden pártban vannak kiadásai, ezeket a párt hozzájárulásából fedezi s aki áldozni akar és tud, az hadd áldozzon.

A hiba ott kezdődik, hogy ezek a pártiszervezők kitalásba helyezik az inségakcióban való részvételüket s így szegény munkanélküli és állástalan emberek rendkívül szívesen állanak be a pártba, jobb jövő reményében. Sőt meg is mondják a pártiszervezők, hogy jelentkezzenek a vá-

ros házában, szóval a városi inségakciót, amely közpénzből, az adózók pénzéből fedeztetik, ilyen üzérkedésre használják fel, a nemzeti egység pártjának céljaira.

A független polgári párt már egy ízben szót emelt e miatt dr. Csűrös Ferenc tanácsnoknál. Most különösen a Csapókerthen és a Téglyvetőben és lel hasonló jelenségeket és ismételten szóval fogja tenni ezt a példátlan eljárását.

Egyáltalában Debrecenben nagyon sok a cicomás jótékonykodás és ha ilyen mellékszempontok szerepelnek a jótékonykodás gyakorlása körül, az méltán ki is hívja a kritikát.

Helyes volna, ha a város polgármestere ezt az ügyet sürgős vizsgálat tárgyává tételne és az egységspárt vezetősége is odahatna, hogy ilyen módon az egységspárt nevével viz-

szá ne éljenek és a toborzásnak ezt a fajtáját szüntessék meg, mert

az inségességekkel a párttitkárok költségeit fedeztetni talán mégsem helyénvaló.

Elég hiba az is, hogy folytonosan folyik a szóbeszéd az országban arról, hogy így, meg úgy állást adnak az embernek, jönnek is hirdetések, hogy ilyen, meg olyan állások kerülnek betöltésre. A legtöbb szegény ember bizalommal a legutolsó filléreit használja fel kérvényének beleyezésére s mindíg kiderül, hogy csak bizonyos kategóriákkal töltik be az állásokat és éppen a társadalom legelhagyottabbjai azok, akik az állás elnyerhetőségért az utolsó fillérjüket adják oda. Ez jövedelmezhet a pénzügyi kincstárnak, de elveszi a szegény emberek utolsó falatját is.

Három különös per foglalkoztatja Nyiregyházát

Nyiregyháza város közvéleményét több esemény foglalkoztatja, amelyek most a bíróság előtt zajlanak le. Úgy a debreceni, mint a nyiregyházi bíróságok előtt rágalmazási perek indultak meg azok ellen a nyiregyházi lakosok ellen, akiknek kifogásuk van a város adminisztrációjával szemben.

Az egyik tárgyalás Debrecenben a törvényszék Jeney-tanácsa előtt zajlott le. Ennek fő érdekessége volt, hogy bár

Bencs Kálmán polgármester, a nyiregyházi kormánypárt egyik exponense volt a támadás középpontjában,

mégis különösen a kormánypárti sajtó hozta a tárgyalás teljes anyagát, ami Szabolcs megyében élénk magyarázatokra ad okot.

Ezen a tárgyaláson Lengyel Antal a „Szabolcsi Hétfő” kormánypárti lap szerkesztője volt a vádlott, aki ügyvédje útján a vádaknak egész tömkelegét kívánta valódiság tekintetében bizonyítani a polgármesterrel szemben. Nem akarjuk itt az eseteket felsorakoztatni, mert Nyiregyháza közszájon forgó gyanúsítások és mert a bíróság a valódiság bizonyítását amúgy is elrendelte s így mód lesz rá, hogy a vádak felől bírói ítélet alapján a közönség tájékozódjék. Csúpan annyit említenek meg, hogy Ozory rendőrtanácsos áthelyezése, a polgármester villaépítése, az Éber Antal válasszása, az ág. ev. egyház alapítványai egyaránt szerepelnek a valódiság bizonyítását kívánó védői indítványok között.

A második per december 22-én Nyiregyháza dr. Póstyén Zoltán törvényszéki bírósága előtt folyt le. Itt

Nyiregyháza város perelle volt főszámvevőjét azért, hogy Bencs polgármester mellszobrára a házi-pénztárból felvett 720 pengőt.

A főszámvevő nem akarta vállalni, hogy ő köteles megfizetni a városnak a házipénztár útján kifizetett polgármesteri mellszobrot. Védekezésében a tisztviselőkkel bizonnyította be, hogy a pénztár le is vonta a polgármester mellszobrának költségeit a tisztviselőktől s így duplán nem fizetheti meg.

A harmadik per december 28-án volt Nyiregyháza dr. Hetey István kir. járásbíró előtt, ahol

a nyiregyházi független kiscsászák és polgári párt 13 vezető tagja ült a vádlottak padján a nyiregyházi közüzemi igazgató feljelentésére azért, mert azt állították, hogy helytelenül vezette az üzemet.

A védő hivatkozott a Pénztézet Központ felülvizsgálatára és beigazolódott, hogy a nyiregyházi üzemek összes tartaléktőkéje és a részvények 58%-a elvesztett még 1929-ben, hogy az 50.000 pengő alapítókéji társaságnak 1930-ban már 100.000 pengő vesztesége volt, hogy a mérlegek nem voltak megfelelők, hogy

a város az adófizető polgárság pénzéből közel 800.000 pengőt fizetett az üzem szanalására,

hogy a város több rendbeli megvette magas áron azon saját ingóságait, amelyeket mint saját tulajdont, bérbé adott az üzemeknek. Bizonyították, hogy az üzemi 15—16 nagyiparág után évi 400—1200 pengő közadót fizetett monopol helyzetében, sőt két jó éven keresztül semmi adót nem fizetett, mert nem volt rá vetve. A vádak felett a bíróság dönt.

Meg kell állanunk e sokféle súlyos dolgot előtt.

Vadászterületté kell átalakítani Lillafüredet

A Bethlen-kormány pénzköltekezéseinek egyik legutóbbi emlegetett eseménye volt a lillafüredi Palotaszálló Csonkamagyarország viszonyait messze meghaladó, közel 27 millió költséggel való megépítése. Évek hosszú során keresztül folytak a meg nem szűnő parlamenti és hírlapi támadások emiatt s amikor Bethlen bukása után az újságíróknak nyilatkozott, keserű gúnnyal jegyezte meg: „Mindent úgy csinálnék, mint csináltam, talán Lillafüredet nem építeném meg”.

Lillafüred óriási befektetéssel megépülvén, a kormány legvesztetesebb vállalkozása lett.

Most a „Tiszántúl” tudósítójának alkalma volt egy világlátott előkelő magyar urral, aki alapos ismerője a külföldi vadászatoknak beszélgetni, aki egy rendkívül érdekes tervet hozott a „Tiszántúl” útján a magyar közvélemény elé.

Lillafüred — mondta informátorunk — jelenlegi alakjában életképtelen és csak súlyos ráfizetéssel fog szolgálni a magyar államkincstárnak. De ha figyelembe vesszük azt a negyven ezer holdnyi kincstári erdőterületet, mely Lillafüred mellett terül el s amely a még szomszédos területek bérlete révén mintegy 5000 holddal növelhető,

adva van az a lehetőség, amellyel Lillafüred világhírű vadászszenczációjává válhat.

Az államkincstár ugyanis e 40000 holdas bükk erdőterületét egyeseknek és vadászársaságoknak adta bérbé elég alacsony bérékért, de úgy tudjuk, hogy még ezeket az alacsony béreket sem fizették meg a vadászberlők és az államkincstárnak nagy követelése vannak a vadászterület bérlőin.

Erről a 40.000 holdnyi erdőterületről nyugodtan állítható, hogy Közép-Európa egyik legvadadusabb és legváltozatosabb vadászterülete.

Mert a Diósgyőr körüli területtől kezdve, amelyen apróvad található, a többi területeken gazdag szarvas, őz és vaddisznóállomány van, itt-ott vadmacska, kevés császármadár, nagy ritkán fajdkakas. Mufflon nincs, de meghonosítandó lenne.

A külföldi gazdag vadászoknak,

Jól ismerjük a szabolesi ellenzékét, tudjuk mit szenvedtek. A képviselőtestületekből, törvényhatóságokból kirekesztették háború után az egész ellenzékét. Hivatalos helyen ellenzéki szó nem volt, nem lehetett.

Ez a szabolesi példa tanít, hogy nem lehet diktatórikusan kezelni a közületeket.

Diktatura csak az analfabéták kormányzata lehet, de nem szabad, öntudatos, alkotmányhoz szokott és főként alkotmányért s óvárgó polgársággal.

Minden önkénykedésnek botrányos per a szomorú vége.

mint most nevezik őket, „pénzatléták”-nak nagy az érdeklődése Magyarországra. A múlt év őszétől kezdve dunántúli, de már az alföldi kastélyokban is találkozhattunk ilyen fizető külföldiekkel. Valutához tudnánk ezeknek a külföldieknek révén jutni s legalább a vesztett fejse nyele megmenthető volna.

Eppen ezért ez a bükk vadászterület kivendő volna a nem fizető berlők kezéből, az egész terület egységes állami kezelésbe és szoros kapcsolatba hozandó a Palotaszállóval.

Megfelelő külföldi propaganda mellett óriási sikereket lehetne ott elérni. Egész éven át megfelelő vadászati ciklusok beosztása alapján vadászhat a külföldi a bükk területén. I. ciklus körülbelül március 15—április 10-ig szalonka, II. április végétől augusztus elejéig őzbak lelovás, beleértve a sippa való őzcsalás is. III. a szarvasbőség szeptember elejétől—október 10-ig, IV. cserkészés útján vaddisznólelvés, V. novembertől tavaszig tehénlelvés és hajtókkal hóvani vaddisznóvadászat. Ezeknek a vadászati ciklusoknak egy ilyen kiváló vadászterületen, mint a bükk, óriási vonzereje volna a külföldi vadászokra. Mellette még a téli sportok is üzhetők Lillafüredben, mint a korecsolya, szánkó, sí, jégheki.

Ha kellő külföldi propaganda lesz családostul idejön a külföldi vadász, nagy árat fizetve a nagy vadért. Meggondolandó, hogy lelőési jegyek adhasanak ki a nagy vadnál darabszámra, vagy pedig szezonjegyek. Értesülésünk szerint egyébként a bükk vadászberhátalékok ügyével a közel jövőben a parlament is foglalkozni fog.

Főszerkesztő: MARKOVITS LAJOS dr.
Felelős szerkesztő: BEBER LASZLÓ.

Felelős kiadó:
HEGYMEGI KISS PÁL
PANNONIA KÖNYVNYOMDA VÁLLALAT
nyomása, Debrecen, Piac utca 79. szám.
Telefon: 26—89.

Szerkesztőség: Debrecen, Piac utca 79. sz.
Telefon 19—33. és Poroszlay út 45. szám.
Telefon 33—67.

Kiadóhivatal: Piac utca 79. Telefon: 19—33.